

і всіх. Змалечку. Просто з іншими речами, які її лякали, вона навчилася давати собі раду й прикидатися, що їй ок. Прикрі стосунки з чотирилапими Мірка мала, відколи себе пам'ятала. При тому в минулому не траплялося чогось такого, що могло бути причиною. Жоден пес її не кусав, та навіть не гарчав і не обгавкував. Але чомусь поява собаки викликала такий страх, що вона не могла себе опанувати.

Чого лишень не робили Мірчині рідні, аби зарадити! Мама ходила з нею до шкільного психолога. Дівчинка погано пам'ятає цей похід, згадує лише, що її просили намалювати собаку, і вона його малювала ручкою в зошиті з математики (все одно зошит майже закінчився, час було починати новий). На малюнку пес вдався смішний, з добрими очима і довгими вухами. Але страху перед його реальними родичами це аж ніяк не зменшувало.

Денчик, старший брат, весь час торочив, що собаки відчують страх і біжать саме до тих, хто їх боїться. А якщо не боятися, то жоден, навіть найлютіший собацюра ніколи в житті не скривдить. І гавкнути не посміє. Але от Як перестати боятися — ніхто не міг дати дієвий рецепт. До Мірки підводили найдобріших кишенькових песиків на повідцях, її кликали на всі фільми і мультики про собак — марні старання. Щойно на обрії маячив представник сімейства собачих, у Мірчиному животі набрякав великий важкий клубок. І дівчинці ставало дуже й дуже кепсько.

Цей страх добряче псував життя. Наприклад, Мірка лише зрідка наважувалася поганяти містом на велику, хоч кататися вміла й любила. Але біда в тому, що безпритульні пси, яких у місті було завжди повно, чомусь часто гавкали і бігали за велосипедистами. А видертись на дерево, коли ти на двох колесах, значно важче, ніж коли без. Тож так і виходило, що крутити педалі досхочу вона могла лише влітку на дачі, на огороженій парканом ділянці. Мало радості, якщо чесно. Їй аж сльози набігали на очі від несправедливості — так хотілося разом із друзями поїздити вулицями!

* * *

Мірка добре пам'ятала, як почалася війна. Точніше, як вона почалася у їхньому місті та їхньому житті. Нехороші новини прийшли раніше: спочатку в теленовинах повідомляли про окупацію Криму, а згодом — Донецька, Луганська. Потім — про перші бойові дії.

Та дівчинка мало тим переймалася. Стояла весна, й вистачало інших клопотів — попереду маячив кінець чверті й навчального року, а це означало нескінченні контрольні, тести, здачу підручників у бібліотеку (перед тим їх треба ще привести до ладу — постирати все написане і намальоване олівцем, замалювати коректором кілька випадкових написів ручкою, бо бібліотекарка Ганна Іларіонівна завжди перевіряє книжки, свариться і погрожує карою небесною, коли щось не так). Часу погасати вулицями не лишалося, а цікавитися новинами — і поготів. Мірка засиджувалася іноді аж до півночі й лише краєм вуха чула, як у сусідній кімнаті сваряться батьки.

— Треба виїжджати! — кричав тато. — Ти що, не розумієш, до чого все йде?!

— І куди? От скажи, куди? Бомжувати на вокзалі, поки наш дім займуть ці упирі? Чи в Хмельницький, на голову моїм батькам, в однокімнатну квартиру? Ну що ти нагнітаєш?

— Можна попробувати щось зняти. У нас є заощадження, зрештою. Перечекати місяць, два... Це ж самогубство — лишатися тут.

— Не менше самогубство, ніж їхати в нікуди. Ми втратимо роботу, якщо поїдемо, ти ж розумієш це? Втратимо дім. Втратимо все. А так перечекати — і, може, все вщухне за тиждень-два. Яюсь домовляться, це ж просто політика... І все буде добре!

— Ага. А так — втратимо життя!

— Язика прикуси! Нічого ми не втратимо. Це, зрештою, наш дім і наше місто. Наш, розумієш? Якого дідька ми маємо звідси тікати?

Розділ 3

ТАКА МАЛЕНЬКА, А ВЖЕ БАНДЕРІВКА

Наступного дня була п'ятниця, а уроки скасували через загрозу обстрілів. Напередодні вчителька розіслала всім школярам повідомлення. Щоправда, тривога виявилася хибною: місто не обстрілювали. Але скликати дітей на уроки ніхто не став.

Мірка провалялася в ліжку ледь не до одинадцятої ранку, неквапно поснідала, випила какао, подивилася шматок п'ятого «Гаррі Поттера» англійською. «Гаррі Поттер» був її пристрастю. Вона перечитала всі книжки й могла цитувати напам'ять окремі моменти. Передивилася всі серії й могла подумки відтворити будь-який епізод.

Спершу батьків лякало таке фанатичне захоплення, однак Мірка зуміла спрямувати цю пристрасть у конструктивне річище. Одного дня вона вирішила передивитися всі частини улюбленого кіноциклу в оригіналі. Спершу було складно, мови Мирославі не дуже давалися. Потім якось пішло. Під кінець розуміла все. І не лише розуміла — вона кайфувала, відчувала триумф. Англійська більше не була для неї темним лісом, а стала мовою улюблених персонажів. Магія!

Передивившись декілька разів «Поттера», Мірка потроху взялася за короткі науково-популярні фільми від BBC. Здебільшого про тварин і дику природу. Там уже говорили про незнайомі їй речі. Однак все одно багато чого було зрозуміло. По-перше, американська англійська видавалася простішою за британську. По-друге, ті фільми були зовсім короткі, і текст читали професійні диктори, а не актори. По-третє, життя дикої природи виявилось не менш захопливим і драматичним, ніж пригоди магічного світу.

— Ма-а-а, бігом сюди, він зжер її! — бувало, волала Мірка з надриком. — Глянь! Яструб впіймав нещасну ігуану!

Словом, за півроку нового захоплення Мірка стала майстром вісімдесятого левелу в інгліші. Вона перемагала в усіх олімпіадах, найкраще в класі писала твори й аудіювання. З граматикою, щоправда, було трохи складніше. Мама навіть домовилася з учителем про позакласні заняття.

По обіді мама послала Мірку в маркет. Дорогою з'ясувалося, що дівчинка, як завше, десь загубила список продуктів. Вертатися чи телефонувати додому не хотілося, а Мірка добре пам'ятала, що в списку було чотири пункти. «Так, там точно був хліб... майонез... — згадувала вона. — Що ж іще?.. Майонез і яйця? Ні, тільки не яйця, їх Денчик вчора привозив... Оцет, точно! Оцет і цибуля! Ура!»

Вона зосереджено прокрокувала поміж рядами крамниці, міцно затиснувши чотири пальці й повторюючи подумки, як заклинання: «Оцет, цибуля, хліб, майонез... оцет, цибуля, хліб, майонез...» «А на решту купиш собі соку!» — казала мама. Сік теж опинився в торбі, п'ятим пунктом. Зібравши всі продукти в кошик, вона підійшла на касу і виклала їх. Касирка постукала по кнопках свого апарата і випалила:

— Семдесят девять дев'яносто!

— Ось, будь ласка! — Мірка простягнула їй сотку.

Та глянула на неї зверхньо і раптом видала:

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Катя відкрила енергетик і зробила кілька ковтків.

— От тепер можна жити! Дві ночі без сну — це якось... Ладно, при дітях не матюкаюся...

— А раніше ти що робила? Теж була цим, парамедиком?

— Неа, ти що, я й слова такого не знала. Вчилася собі. На культуролога, перший курс.

— А зараз типу пасуєш навчання, щоб бути тут?

— Та ні, довелося на заочку перевестися.

Не до навчання трохи.

— Ясно... А страшно там?

— Ну, на початку було страшно до всирачки, а потім звикли. Не те щоб перестали боятися, а навчилися робити те, що треба, в будь-яких умовах. Це важливо.

— Ага. А ми от ніяк не звикнемо, якщо чесно.

— І це добре, я тобі скажу! Бо разом зі страхом люди втрачають обережність. Днями оно, коли били по місту, я якраз на виклик із пацанами гнала. То бачила, як якийсь старий пень замість тікати стояв і знімав на телефон розриви.

Ну це нормально?!

— Ні...

— Якби ми не летіли до трьохсотого, я б вийшла і дала б йому люлей. Пояснила б, у чому смисл життя, блін!

— Не летіли до кого?

— До трьохсотого.

Це поранені так називаюся.

— А чому так?

